

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -HAZİRAN 2017 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2017 Yılı Haziran Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2017 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gelişmeleri	3
2.1. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 30.06.2017)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -HAZİRAN 2017 VERİLERİ-

1. 2017 Yılı Haziran Ayı Gelişmeleri

1.1. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Haziran ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 9 milyar TL olan 741 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 16.998 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	24	409	433	614	4.957	5.571	900	10.510	11.410
2016	21	450	471	1.600	5.290	6.890	526	9.357	9.883
2017	25	716	741	2.612	6.354	8.965	1.235	15.763	16.998

Haziran ayında düzenlenen 741 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 716 adedi yerli firmalar, 25 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 6,4 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 2,6 milyar TL'dir.

1.2. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılı Haziran ayında verilen teşvik belgelerinin 246 adedi I. Bölgede, 109 adedi II. Bölgede, 107 adedi III. Bölgede, 108 adedi IV. Bölgede, 91 adedi V. Bölgede, 77 adedi VI. Bölgede ve 3 adedi Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	143	119	246	1.543	2.286	2.654
II.Bölge	64	96	109	697	2.169	950
III.Bölge	80	71	107	556	575	758
IV.Bölge	63	72	108	2.370	394	1.133
V.Bölge	44	69	91	237	1.221	554
VI.Bölge	39	44	77	168	245	2.506
Muhtelif Bölgeler*	0	0	3	0	0	410
Toplam	433	471	741	5.571	6.890	8.965

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 2,7 milyar TL'si I. Bölgede, 950 milyon TL'si II. Bölgede, 758 milyon TL'si III. Bölgede, 1,1 milyar TL'si IV. Bölgede, 554 milyon TL'si V. Bölgede, 2,5 milyar TL'si VI. Bölgede ve 410 milyon TL'si Muhtelif Bölgelerdedir.

Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	%33	%25	%33	%28	%33	%30
II.Bölge	%15	%21	%15	%12	%31	%11
III.Bölge	%18	%15	%15	%10	%8	%8
IV.Bölge	%15	%15	%15	%43	%6	%13
V.Bölge	%10	%15	%12	%4	%18	%6
VI.Bölge	%9	%9	%10	%3	%4	%28
Muhtelif Bölgeler*	%0	%0	%0,4	%0	%0	%4
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Haziran ayında düzenlenen 741 adet belgenin 549 adedi komple yeni yatırım, 140 adedi tevsi, 52 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Haziran ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 6,6 milyar TL'si komple yeni yatırım, 1,8 milyar TL'si tevsi ve 509 milyon TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	301	4.265	91	883	41	423	433	5.571
2016	348	5.431	94	1.134	29	326	471	6.890
2017	549	6.624	140	1.832	52	509	741	8.965

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Haziran ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 3,8 milyar TL'si Enerji sektöründe, 2,2 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 2,7 milyar TL'si İmalat sektöründe, 212 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	84	2.371	201	133	1.249	4.710	194	1.831	6.162	22	121	337
2016	161	2.393	324	108	1.139	3.469	186	3.294	5.926	16	64	164
2017	267	3.787	510	159	2.235	8.012	292	2.732	8.017	23	212	459

1.5. Haziran Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Haziran ayında düzenlenen 741 adet yatırım teşvik belgesinin 354 adedi Bölgesel, 2 adedi Büyük Ölçekli ve 385 adedi Genel mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 9 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 3,5 milyar TL'si Bölgesel, 850 milyon TL'si Büyük Ölçekli ve 4,6 milyar TL'si Genel mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	213	2.006	8.917	2	160	293	217	3.332	2.164	1	73	36
2016	186	1.711	7.008	1	168	350	284	5.011	2.525	0	0	0
2017	354	3.540	13.778	2	850	627	385	4.575	2.593	0	0	0

2. 2017 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gelişmeleri

2.1 Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ocak-Haziran döneminde, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 50,8 milyar TL olan toplam 3.781 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 104.084 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	125	2.215	2.340	30.015	23.479	53.493	4.362	66.506	70.868
2016	106	2.782	2.888	7.126	37.867	44.992	3.087	63.049	66.136
2017	158	3.623	3.781	10.484	40.335	50.819	10.280	93.804	104.084

Ocak-Haziran döneminde düzenlenen 3.781 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 3.623 adedi yerli firmalar, 158 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 40,3 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 10,5 milyar TL'dir.

2.2. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılının Ocak-Haziran döneminde verilen teşvik belgelerinin 1.169 adedi I. Bölgede, 603 adedi II. Bölgede, 530 adedi III. Bölgede, 597 adedi IV. Bölgede, 456 adedi V. Bölgede, 416 adedi VI. Bölgede ve 10 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	733	814	1.169	8.326	12.200	18.693
II.Bölge	463	595	603	8.649	12.303	7.927
III.Bölge	340	470	530	2.683	3.468	5.420
IV.Bölge	266	374	597	6.578	8.423	9.459
V.Bölge	250	383	456	2.823	4.051	3.142
VI.Bölge	284	242	416	1.093	1.329	4.914
Muhtelif Bölgeler*	4	10	10	23.340	3.218	1.264
Toplam	2.340	2.888	3.781	53.493	44.992	50.819

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 18,7 milyar TL'si I. Bölgede, 7,9 milyar TL'si II. Bölgede, 5,4 milyar TL'si III. Bölgede, 9,5 milyar TL'si IV. Bölgede, 3,1 milyar TL'si V. Bölgede, 4,9 milyar TL'si VI. Bölgede ve 1,3 milyar TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I. Bölge	%31	%28	%31	%16	%27	%37
II.Bölge	%20	%21	%16	%16	%27	%15
III.Bölge	%15	%16	%14	%5	%8	%11
IV.Bölge	%11	%13	%16	%12	%19	%19
V.Bölge	%11	%13	%12	%5	%9	%6
VI.Bölge	%12	%9	%11	%2	%3	%10
Muhtelif Bölgeler*	%0,2	%0,3	%0,3	%44	%7	%2
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ocak-Haziran döneminde düzenlenen 3.781 adet belgenin 2.853 adedi komple yeni yatırım, 696 adedi tevsi, 232 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Haziran döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 50,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 37,5 milyar TL'si komple yeni yatırım, 10,2 milyar TL'si tevsi ve 3,1 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	1.610	43.128	528	7.820	202	2.546	2.340	53.493
2016	2.198	31.074	513	7.875	177	6.044	2.888	44.992
2017	2.853	37.520	696	10.158	232	3.142	3.781	50.819

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ocak-Haziran döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 50,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 16,2 milyar TL'si Enerji sektöründe, 16,9 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 16,7 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 1 milyar TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	384	29.895	1.875	808	10.945	34.078	1.079	9.899	33.538	69	2.754	1.377
2016	1.118	18.796	3.051	679	9.884	28.115	1.038	12.827	33.161	53	3.485	1.809
2017	1.371	16.218	3.073	905	16.906	53.709	1.412	16.669	45.269	93	1.025	2.033

2.5. Ocak-Haziran Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ocak-Haziran döneminde düzenlenen 3.781 adet yatırım teşvik belgesinin 1.775 adedi Bölgesel, 1.997 adedi Genel, 4 adedi Büyük Ölçekli ve 5 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 50,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 26,7 milyar TL'si Bölgesel, 18,6 milyar TL'si Genel, 1,2 milyar TL'si Büyük Ölçekli ve 4,3 milyar TL'si stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	1.183	12.044	53.023	7	24.305	1.988	1.144	14.268	15.158	6	2.876	699
2016	1.049	12.973	47.255	3	1.082	692	1.834	27.535	17.189	2	3.402	1.000
2017	1.775	26.744	87.690	4	1.244	897	1.997	18.578	14.728	5	4.253	769

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – Haziran 2017)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Haziran 2017 sonuna kadar 24.297 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 23.052 adedi yerli firmalar, 1.245 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 342,6 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 111,8 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.245	23.052	24.297
Sabit Yatırım (milyon TL)	111.811	342.557	454.368
İstihdam	77.996	741.339	819.335

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %33, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %12, V. Bölge %11, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %0,4 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %38, II. Bölgenin payının %17, III. Bölgenin payının %13, IV. Bölgenin payının %11, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %5 ve Muhtelif Bölgelerin payının %10 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	8.111	4.331	3.615	2.926	2.577	2.646	91	24.297
Sabit Yatırım (Milyon TL)	173.818	75.055	59.195	49.818	27.244	21.539	47.699	454.368
İstihdam	319.393	119.417	91.174	72.349	74.206	138.763	4.033	819.335

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Haziran 2012 – Haziran 2017 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
% Belge Adedi	%33	%18	%15	%12	%11	%11	%0,4	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%38	%17	%13	%11	%6	%5	%10	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Haziran 2017 sonuna kadar düzenlenen 24.297 adet teşvik belgesinin 16.380 adedi Komple Yeni Yatırım, 5.855 adedi Tevsi ve 2.062 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 454,4 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 305,7 milyar TL'si Komple Yeni Yatırım, 111,1 milyar TL'si ise Tevsi Yatırım'dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	16.380	5.855	2.062	24.297
Sabit Yatırım (milyon TL)	305.729	111.089	37.550	454.368
İstihdam	620.756	167.834	30.745	819.335

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Haziran 2017 sonuna kadar düzenlenen 24.297 adet yatırım teşvik belgesinin 12.423 adedi Bölgesel, 79 adedi Büyük Ölçekli, 11.762 adedi Genel ve 33 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 454,4 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 198 milyar TL'si Bölgesel, 57,4 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 155,2 milyar TL'si Genel iken 43,9 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	12.423	79	11.762	33	24.297
Sabit Yatırım (milyon TL)	197.956	57.358	155.182	43.872	454.368
İstihdam	623.307	22.572	165.996	7.460	819.335

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Haziran 2012 tarihinden Haziran 2017 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 454,4 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 127,1 milyar TL'si Enerji, 149,6 milyar TL'si Hizmetler, 157,1 milyar TL'si İmalat, 20,6 milyar TL'si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	4.607	127.097	20.130
Hizmetler	6.859	149.599	369.130
İmalat	11.925	157.109	404.506
Madencilik	906	20.562	25.569
TOPLAM	24.297	454.368	819.335

(*) Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.